

Sygn. akt I C 472/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 kwietnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Zambrowie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSR Marta Kołakowska

Protokolant Jadwiga Styła

po rozpoznaniu w dniu 21 kwietnia 2016 roku w Zambrowie

sprawy z powództwa T. K.

przeciwko P. (...) w W.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego P. (...) w W. na rzecz powoda T. K. kwotę 50 000 (pięćdziesiąt tysięcy) złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 września 2014r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

II. Zasądza od pozwanego P. (...) w W. na rzecz powoda T. K. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwota 2400 zł tytułem zwrotu kosztów pełnomocnika.

III. Nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Zambrowie) od pozwanego P. (...) w W. kwotę 639,40 (sześćset trzydzieści dziewięć i 40/100) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 472/15

UZASADNIENIE

Powód T. K. w pozwie skierowanym przeciwko P. (...) w W. wnosił o zasądzenie na swoją rzecz kwoty: - 50000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16.09.2014 r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia oraz o zasądzenie kosztów procesu na swoją rzecz.

W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 29.08.2000 r. w m. P. doszło do wypadku komunikacyjnego, w którym śmierć poniósł J. K. – ojciec powoda. Wypadek został spowodowany przez kierowcę drugiego z uczestniczących w zdarzeniu pojazdów – T. M.. Powód był związany uczuciowo z ojcem, który także pomagał mu w życiu, w tym w prowadzeniu działalności gospodarczej. Po śmierci ojca powód utracił wsparcie i pomoc. Naruszenie dóbr osobistych powoda było spowodowane czynem niedozwolonym. Wyrokiem w sprawie I C 412/14 Sąd Rejonowy w Zambrowie zasądził na rzecz powoda kwotę 10000 zł częściowego zadośćuczynienia. Zdaniem powoda, suma 60000 zł jest adekwatną do rozmiaru cierpień i doznanej krzywdy.

Pozwany wnosił o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów. Wskazał, że powód otrzymał już kwotę 10000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę z tytułu zaistnienia przedmiotowego wypadku, zasądzoną prawomocnym wyrokiem Sądu. W związku z tym podniósł, iż zachodzi powaga rzeczy osądzonej. Z ostrożności procesowej pozwany wskazał, że wysokość żądanej kwoty jest zawyżona. Od wypadku minęło 15 lat.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 29.08.2000r. w P. doszło do wypadku komunikacyjnego. Samochód L. o nr. rej. (...), kierowany przez ojca powoda – J. K. uderzył w naczepę o nr rej. (...), która na łuku drogi zjechała na przeciwległy pas ruchu. Ciągnikiem siodłowym S. o nr rej. (...), do którego była dołączona naczepa o nr rej. (...), kierował wtedy T. M.. Sprawcą wypadku był T. M., który nie dostosował prędkości pojazdu do panujących warunków jazdy, doprowadzając do zarzucenia naczepy podczas zjeżdżania z mostu na łuku drogi. W wyniku wypadku J. K. zmarł. W chwili śmierci ojca, powód miał 25 lat, prowadził działalność gospodarczą. Przy jej prowadzeniu pomagał mu ojciec oraz matka. Powód był uczuciowo związany z ojcem, który pomagał mu finansowo oraz przy prowadzeniu działalności gospodarczej – sklepu. Był dla powoda autorytetem i wsparciem. Ojciec powoda także prowadził działalność gospodarczą – działalność transportową. Nagła śmierć ojca zburzyła plany i nadzieje powoda co do przyszłości, spowodowała poczucie osamotnienia, rozpacz, uczucie pustki, straty i krzywdy. Powód musiał po śmierci ojca pomagać rodzinie, matce i siostrze, które dotychczas korzystały z pomocy J. K.. Powód, w związku ze śmiercią ojca, nie korzystał z pomocy medycznej ani psychologicznej, nie doszło też do negatywnych zmian w jego osobowości. Wyrokiem z dnia 15.01.2015 r. Sąd Rejonowy w Zambrowie w sprawie I C 412/14 zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 10000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16.09.2014r. do dnia zapłaty.

Powyższe ustalono w oparciu o: wniosek (k. 15-16), zeznania świadków: A. J. (k. 53v-54), G. J. (k. 54-54v), M. K. (2) (k. 54v), opinię pisemną biegłego z zakresu psychologii H. O. (k. 108-114), akta SR w Zambrowie sygn. I C 412/ upr.

Podstawę prawną przyznania zadośćuczynienia w niniejszej sprawie stanowi art. 448 k.c. w zw. z art. 24 k.c., z uwagi na to, że delikt na podstawie, którego zostało wysunięte żądanie zadośćuczynienia miał miejsce przed wejściem w życie (w dniu 3.08.2008r) rozwiązania prawnego, wynikającego z art. 446 par. 4 k.c., który to przepis obecnie reguluje możliwość przyznania zadośćuczynienia w przypadku śmierci osoby najbliższej. Zgodnie z art. 448 k.c., w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Tu należy podnieść za Sądem Apelacyjnym w Białymstoku, że (...) prawo do życia w rodzinie i utrzymania tego rodzaju więzi stanowi dobro osobiste członków rodziny i podlega ochronie na podstawie art. 23 i art. 24 k.c. Rodzina i wzajemne więzi rodzinne są bowiem źródłem szczęścia, wpływają na poczucie bezpieczeństwa osób bliskich poprzez wzajemne wspieranie się w różnych sytuacjach życiowych (tak SA w Białymstoku w uzasadnieniu orzec. z dn. 9.12.2015r., sygn. I ACa 705/15).

Należy w tym miejscu wskazać, że zadośćuczynienie to forma rekompensaty pieniężnej z tytułu szkody niemajątkowej. Podstawą jego żądania jest krzywda niemajątkowa w postaci ujemnych przeżyć związanych z cierpieniami psychicznymi i fizycznymi, wynikająca z naruszenia wskazanych w komentowanym przepisie dóbr osobistych. Wprawdzie szkody niemajątkowej nie sposób wyrównać za pomocą świadczeń pieniężnych, lecz świadczenia te mogą łagodzić ujemne przeżycia pokrzywdzonego poprzez dostarczenie mu środków pozwalających w szerszym stopniu zaspokoić jego potrzeby i pragnienia (tak Komentarz do KC, A. Rzetecka-Gil, LEX 2011r). (...) W razie śmierci osoby bliskiej na rozmiar krzywdy mają przede wszystkim wpływ: dramatyzm doznań osoby bliskiej, poczucie osamotnienia i pustki, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny wywołany śmiercią osoby najbliższej, rodzaj i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem tego odejścia (np. nerwicy, depresji), roli w rodzinie pełnionej przez osobę zmarłą, stopień w jakim pokrzywdzony będzie umiał się znaleźć w nowej rzeczywistości i zdolności jej zaakceptowania, leczenie doznanej traumy, wiek pokrzywdzonego (tak orzec. SA w Lublinie z dn. 18.10.2012 r., sygn. I ACa 458/12).

W niniejszej sprawie nie ulegało wątpliwości, że zdarzenie z dnia 29.08.2000 r. spowodowało ujemne przeżycia u powoda i miało wpływ na jego życie, także rodzinne. Powód, w związku ze śmiercią ojca, niespodziewanie utracił oparcie psychiczne oraz pomoc w prowadzeniu sklepu, w tym pomoc w wymiarze finansowym, bowiem jego ojciec był osobą zaradną, prowadzącą własną działalność gospodarczą. Traumatyczne przeżycie spowodowało też, że powód odwołał przyjęcie weselne. Szczególnie w czasie Ś. wracają wspomnienia o ojcu. Powód musiał też przyjąć na siebie rolę

„głowy rodziny” i zająć się pomocą siostrze oraz chorej matce. Z zeznań świadków – najbliższych powoda i zmarłego wynika, że ojciec pomagał powodowi bezpośrednio w prowadzeniu sklepu, w tym zajmował się jego prowadzeniem w czasie nieobecności powoda (zeznania świadka A. J. k. 53v-54 i M. K. (2) k. 54v). Ojciec był dla powoda przykładem i wzorem, służył mu pomocą (zeznania G. J. k. 54-54v).

Z opinii pisemnej biegłego z zakresu psychologii H. O. (2) (k. 108-114) wynika m.in., że rodzina powoda do chwili śmierci ojca stanowiła szczęśliwą, wspierającą się rodzinę a śmierć zachwiała tę harmonię. Powód utrzymywał prawidłowe relacje z ojcem. Nadto biegła wskazała, że po śmierci ojca stan psychiczny powoda określić można mianem fizjologicznej reakcji żałoby. Powód nie korzystał i nie korzysta z pomocy medycznej czy wsparcia psychoterapeutycznego i aktualnie też takowego nie potrzebuje, ale utrzymuje się w nim nadal poczucie żalu i pokrzywdzenia. Ma też więcej obowiązków, choć nie doszło do negatywnych zmian jego osobowości. Biegła wydała opinię w oparciu o dane z akt sprawy, oraz badanie bezpośrednie powoda. Opinia biegłego jest fachowa, rzetelna i zawiera logiczne wnioski, poparte szczegółową analizą całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. W tym miejscu należy podkreślić za Sądem Apelacyjnym w Łodzi, że opinia biegłego podlega ocenie według art. 233 § 1 k.p.c., lecz w oparciu o szczególne dla tego dowodu kryteria oceny, które stanowią: poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanego w niej stanowiska oraz stopień stanowczości wyrażonych ocen, a także zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej. Specyfika oceny tego dowodu wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, w istocie tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia i wiedzy powszechnej (wyrok z dn. 11.01.2013r., sygn. I ACa 1003/12).

Nie ulega wątpliwości, że więź rodzinna stanowi dobro osobiste, podlegające ochronie prawnej (art. 23 i 24 k.c.), zaś śmierć członka rodziny ma bezpośredni i negatywny wpływ na życie rodzinne. W sprawie, w związku ze śmiercią ojca będącego „głową rodziny”, nastąpiło zachwianie harmonii w rodzinie powoda. Przeżycia i cierpienia samego powoda, w sferze psychicznej, które nastąpiły bezpośrednio po wypadku i śmierci ojca, dyskomfort związany ze zwiększeniem jego obowiązków wobec rodziny, a także utrata pomocy, którą do chwili śmierci uzyskiwał od ojca, zdaniem Sądu mogą być zrekompensowane kwotą 60000 zł zadośćuczynienia. Jest to też kwota odpowiednia jako kompensacja, mająca na celu przezwyciężenie przykrych doznań, które nadal wpływają negatywnie na życie powoda – poczucie żalu i pokrzywdzenia. Jednocześnie Sąd brał pod uwagę fakt, że powód nie potrzebował i obecnie nie potrzebuje leczenia specjalistycznego, związanego z traumą po śmierci ojca, ani nie potrzebuje pomocy psychoterapeutycznej i może normalnie funkcjonować w rodzinie oraz w społeczeństwie. W związku z tym, że powód już uzyskał kwotę 10000 zł tytułem zadośćuczynienia za śmierć ojca na mocy prawomocnego wyroku Sądu, należało zasądzić na jego rzecz kwotę 50000 zł, uzupełniającą już otrzymaną kwotę z tego tytułu. O odsetkach od zasądzonej kwoty orzeczono na mocy art. 481 k.c., licząc je od kolejnego dnia po rozstrzygnięciu wniosku powoda o zapłatę zadośćuczynienia tj. odmowy wypłaty, co nastąpiło w dniu 15.09.2014r.

O kosztach procesu orzeczono na mocy art. 98 kpc, obciążając nimi stronę przegrywającą – pozwaną i odpowiednio zasądzając zwrot wydatków powodowi jak i nakazując ściąganie nieuiszczonych kosztów sądowych. O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie § 6 pkt 5 rozporządzenia MS z dn. 28.09.2012r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu.